

Склад

Озокерит містить парафін, мінеральні олії, смоли та інші речовини.

Властивості

Озокерит - воскоподібна маса від темно-коричневого до чорного кольору - речовина нафтового походження.

Озокеритові аплікації позитивно впливають на запальні процеси, прискорюють відновні процеси, підвищують імунні показники, нормалізують тонус вегетативної нервової системи, стимулюють кровообіг. Включення аплікацій озокериту в лікувальний комплекс підвищує ефективність курортної терапії при лікуванні патології органів травлення, сечовиділення і обміну речовин. Дія озокериту на організм складається з температурного, механічного та хімічного факторів. Крім того, численні хімічні компоненти озокериту і можливість їх проникнення через шкіру викликають суттєві зміни в загальній реактивності організму.

Озокерит має дуже низьку теплопровідність, високу теплоємність і теплоутримуючу здатність. Конвекційна передача тепла в озокериті виражена слабо, тому при нанесенні його на шкіру швидко утворюється шар, температура якого близька до температури шкіри, і передача тепла в організм з верхніх шарів відбувається дуже повільно.

Механічний фактор дії озокериту обумовлений його здатністю при застиганні зменшуватися в обсязі на 10-12%, що супроводжується легким стисканням підлеглих тканин (компресійна дія). Це сприяє більш глибокому поширенню тепла.

Найбільш виражена компресійна дія озокериту при кругових аплікаціях, коли ділянка тіла охоплюється з усіх боків, наприклад, на кінцівках, при цьому зменшується набряк тканин, оскільки завдяки потужній термічній обробці поліпшується відтік тканинної рідини і лімфи. Хімічна

дія озокериту обумовлена наявністю в ньому біологічно активних речовин (надають естрогеноподібну, ацетілхоліноподібну дію), здатних проникати через неушкоджену шкіру в організм і, вступаючи в гуморальне русло, викликати парасимпатикотонічний ефект. У озокериті містяться також речовини, що володіють антибіотичними властивостями.

Встановлено, що озокерит може надавати протизапальну, розсмоктуючу, болезаспокійливу, антисептичну, десенсибілізуючу дію, стимулює процеси регенерації.

Рекомендації щодо застосування

- захворювання суглобів і хребта дистрофічного і запального характеру в підгострій або хронічній стадії;
- наслідки пошкодження опорно-рухового апарату;
- захворювання і травми периферичних нервів, спинного мозку;
- захворювання внутрішніх органів (хронічна пневмонія, плеврит, гепатит, холецистит, гастрит, коліт, виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки);
- хронічні та підгострі запальні захворювання жіночої статеві сфери, вторинне безпліддя;
- хронічні запальні захворювання вуха, горла, носа;
- хвороби шкіри;
- захворювання периферичних судин кінцівок в початкових стадіях, хронічний тромбофлебіт.

Спосіб застосування

Озокерит нагрівають до необхідної температури в електричних парафінонагрівачах або на водяній бані.

Стерилізацію використаного озокериту проводять нагріванням на водяній бані до температури 100 градусів протягом 10-15 хв.

При повторному використанні озокериту до нього додають 25% речовини, що не була у використанні.

- нашарування (розплавлений озокерит $t\ 65-70^{\circ}\text{C}$ наносять на шкіру пензлем);
- озокеритові ванночки (кінцівку обмазують озокеритом, а потім занурюють у посудину з розплавленим озокеритом при $60-70^{\circ}\text{C}$;
- сепрветно-аплікаційна (складену в 8-10 шарів марлю занурюють в розплавлений озокерит $t\ 50-55^{\circ}\text{C}$, віджимають і накладають на місце впливу, прикривають клейонкою, а потім ковдрою або ватником);
- кюветно-аплікаційна (розплавлений озокерит шаром товщиною 1,5-2 см заливають в кювети, застиглий озокерит $t\ 48-50-54^{\circ}\text{C}$ виймають з кювету на клейонку і разом з нею накладають на ділянки, що підлягають впливу).

Останню методику найбільш часто використовують в практиці.

Озокерит застосовують і для порожнинного лікування у вигляді ректальних і вагінальних тампонів при $t\ 55-60^{\circ}\text{C}$.

Вибір методики лікування визначається формою захворювання, локалізацією процесу, фазою і стадією хвороби. Зазвичай процедури проводять щодня або через день, тривалість процедури від 15 до 30-40 хвилин, курс лікування 10-20 процедур. Після процедури слід відпочивати 30-40 хвилин.

Повторювати курси лікування можна з проміжками не менше 3-4 міс. Озокерит можна поєднувати (чергуючи процедури) з гальванізацією або електрофорезом, ультразвуковою терапією, світлолікуванням, масажем, лікувальною фізкультурою, загальними мінеральними ваннами.

Проміжки між озокеритолікуванням і однієї з перерахованих процедур повинні бути не менше 1-2 год.

Літнім людям і дітям озокерит нагрівають до більш низької температури ($48-52^{\circ}\text{C}$); тривалість процедури скорочують до 15-20 хвилин.

У дитячій практиці перевага віддається серветно-аплікаційну способу (серветки змочують озокеритом $t\ 48-49^{\circ}\text{C}$ і накладають компрес).

Протипоказання

Протипоказаний при гарячкових станах, декомпенсації серцево-судинної системи, гострих і підгострих захворюваннях серця, важких формах, гіпертензії, емфіземи легенів, бронхіальній астмі, дистрофіях, туберкульозі, доброякісних і злоякісних пухлинах, схильності до кровотеч, захворювань крові, при каллезних і схильних до penetрації виразках шлунка і дванадцятипалої кишки, виразкових ентероколітах, важких захворюваннях печінки, гангренозних формах облітеруючого ендартеріїту, гострих і підгострих тромбофлебітах, тиреотоксикозі, епілепсії, при гнійних процесах в органах малого тазу, при вагітності.

Умови зберігання

При температурі не вище $+ 25^{\circ}\text{C}$.